

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра методології та методів соціологічних досліджень

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Якісні інтерв'ю в соціологічних дослідженнях

для студентів
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 «Соціологія»
освітній рівень магістр
освітня програма «Соціологія»
вид дисципліни вибіркова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2021/2022
Семестр 4
Кількість кредитів ECTS 4
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю іспит

Викладачі: доц. Олійник О.В., ас. Серeda О.С.

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

КИЇВ – 2020

Розробник(и):

Олійник О.В., к.с.н., доцент, доцент кафедри методології та методів соціологічних досліджень

ЗАТВЕРДЖЕНО

Зав. кафедри методології та методів соціологічних досліджень

_____ (Сидоров М.В.-С.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 21 від «28» серпня 2020 р.

Схвалено науково - методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії

_____ (Зарвинецька Т.Г.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

1. **Мета дисципліни** – систематизація та розширення знань студентів про специфіку та пізнавальні можливості якісних інтерв'ю в соціології.

2. **Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:**

1. Знати методологічні та прикладні основи методів збору соціологічної інформації
2. Володіти навичками застосування якісної стратегії в соціологічних дослідженнях.

3. **Анотація навчальної дисципліни:**

Дисципліна розкриває теоретико-методологічні основи та пізнавальні можливості якісних інтерв'ю в соціологічних дослідженнях, навчає адекватно використовувати методи індивідуальних та групових інтерв'ю, аналізувати їхні результати, а також робити релевантні висновки.

4. **Завдання (навчальні цілі):** Основними завданнями вивчення дисципліни є

- систематизувати наявні у студентів знання про різновиди інтерв'ю та доцільність застосування кожного з них для отримання соціологічної інформації;
- ознайомити студентів з пізнавальними можливостями якісних індивідуальних інтерв'ю (біографічних, лейтмотивних, тощо);
- ознайомити студентів з пізнавальними можливостями фокус-групових інтерв'ю;
- ознайомити студентів з методичною специфікою проведення кожного з видів якісних інтерв'ю;
- охарактеризувати надійність висновків, отриманих на основі інтерв'ю.

Це спрямовано на формування компетентностей:

- Вміння використовувати новітні методи збору та аналізу соціологічної інформації для вирішення практичних завдань (фк11)
- Здатність обґрунтовувати доцільність використання сучасних методів збору та аналізу соціальної інформації. (фк18)
- Здатність розробляти програми та проводити власні соціологічні дослідження, аналізувати і змістовно інтерпретувати їхні результати (фк20)
- Вміння розробляти нові та адаптувати існуючі методологічні підходи та методи (фк21)

5. **Результати навчання за дисципліною:**

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміння; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)	Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання			
1.1	Сучасні методи аналізу та презентації даних соціологічних досліджень	Лекція, семінар, самостійна робота	презентація	5
1.2	Знання різновидів якісних інтерв'ю та їх пізнавальних можливостей	Лекція, семінар, самостійна робота	тест	5
2.1	Здійснювати аналіз даних якісних інтерв'ю	Лекція, семінар, самостійна робота	тест з відкритими відповідями, практичні завдання	30
2.2	Оцінювати надійність отриманих результатів	Лекція, семінар, самостійна робота	тест з відкритими відповідями, практичні завдання	20
3.1	Демонструвати вміння організувати та забезпечувати підтримку комунікації в процесі проведення інтерв'ю	Самостійна робота	практичні завдання	30
4.1	Вміння самостійно формулювати мету, ставити конкретні задачі,	Лекція, семінар, самостійна робота	практичні завдання	10

дослідження, розробляти інструментарій якісних інтерв'ю			
---	--	--	--

6. **Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання**

Результати навчання дисципліни (код)	1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	4.1
Програмні результати навчання (назва)						
Використовувати новітні методи збору та аналізу соціологічної інформації для вирішення практичних завдань (прн17)	+	+	+	+	+	+
Вміти обґрунтовувати вибір методів кількісного та якісного аналізу даних та інтерпретувати результати досліджень (прн24)		+		+		+
Знати новітні методи аналізу даних та інтерпретувати їх результати (прн26)			+	+		

7. **Схема формування оцінки.**

7.1 **Форми оцінювання студентів:**

Поточний контроль –

1. Виконання практичних завдань; *PH 1.1, PH 1.2, PH 2.1, PH 2.2, PH 4.1* **25/15 балів**
2. контрольна робота (на семестр 4 контрольні роботи) – *PH 1.1, PH 1.2, PH 3.1,* **20/12 балів** (4 контрольні рооти по 5 максимальних або 3 мінімальних балів кожна)
3. Підготовка аналітичного есе *PH 1.2, PH 2.1, PH 2.2, PH 3.1* **15/9 балів**

Підсумковий контроль – icnum PH 1.1, PH 1.2

Білет складається з двох питань та практичного завдання. Перші два питання оцінюються кожне по 15/9 балів, практичне завдання – 10/6 балів. Максимальний бал успішного складання іспиту – 40, мінімальний - 24 бали.

- умови допуску до підсумкового оцінювання:

Для студентів, які набрали сумарно за модулі меншу кількість балів за *критично-розрахунковий мінімум – 36 балів* для одержання допуску до іспиту обов'язковим є відпрацювання заборгованостей у визначені деканатом факультету соціології терміни.

7.2 **Організація оцінювання:**

1. Виконання практичних завдань: *PH 2.1, PH 2.2, PH 3.1, PH 4* – впродовж усього періоду теоретичного навчання
2. Підготовка аналітичного есе: *PH 1.1, PH 1.2., PH 2.1, PH 2.2, PH 3.1, PH 4.1.* – після теми 8
3. Контрольна робота з Теми 1, *PH 1.1, PH 1.2* – після Теми 1
4. Контрольна робота з Теми 2, *PH 1.2, PH 2.1* – після Теми 2
5. Контрольна робота з Теми 3, *PH 2.1, PH 3.1, PH 4.1* – після Теми 3
6. Контрольна робота з Теми 4, *PH 2.1, PH 3.1, PH 4.1* – після Теми 4

7.3 **Шкала відповідності оцінок**

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	семінари	Самостійна робота
1. Пізнавальні можливості якісних інтерв'ю в соціологічних дослідженнях				
1	Вступ. "Якісні" інтерв'ю як метод збору інформації в соціологічному дослідженні. Різновиди якісних індивідуальних інтерв'ю.	2	2	4
2	Вільні та напівструктуровані інтерв'ю: класифікація та призначення різних видів	2	2	4
	<i>Контрольна робота 1</i>			8
2. Теоретико-методологічні основи проведення якісних індивідуальних інтерв'ю				
3	Специфіка взаємодії інтерв'юерів та інформантів у якісних інтерв'ю	2	2	4
4	Процедура та техніки проведення якісних інтерв'ю. Інструменти покращення надійності отриманих даних	2	2	4
	<i>Контрольна робота</i>			8
3. Методики організації та проведення фокусованих групових інтерв'ю				
5	Фокус-групи. Дизайн дослідження. Вибірка та принципи планування груп. Технологія створення інструментарію фокус-груп	2	2	4
6	Класифікація ФГІ. Специфіка онлайн фокус-груп	2	2	4
7	Стилі ведення фокус-груп. Робота модератора із різними типами учасників ФГІ	2	2	4
8	Спеціальні методики у ФГІ	2	2	6
	<i>Контрольна робота</i>			10
4. Надійність висновків, отриманих на основі інтерв'ю				
9	Принципи та методи аналізу даних якісних інтерв'ю. Основні аспекти надійності висновків інтерв'ю	2	2	4
10	Специфіка підготовки та презентації звіту на основі якісних інтерв'ю	2	2	4
	<i>Контрольна робота</i>			12
	ВСЬОГО	20	20	80

Загальний обсяг 120 год., в тому числі:

Лекцій – 20 год.

Семінари – 20 год.

Самостійна робота - 80 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна: (Базова)

1. Квале С. Исследовательское интервью. – М.: Смысл, 2003. – 301 с.
2. Мертон Р., Фиске М., Кендалл П. Фокусированное интервью / Под ред. С.А.Белановского. – М.: Ин-т молодежи, 1991. – 106 с.
3. Садмен С., Брэдберн Н. Как правильно задавать вопросы: Введение в проектирование опросного инструмента / Пер. с англ. А.А. Виницкой; Под ред. Д.М. Рогозина. М.: Институт Фонда «Общественное мнение», 2002. – 382 с.
4. Edwards, R., Holland, J. What is Qualitative Interviewing? - Bloomsbery. 2013. - 124 p.

5. Handbook of Interview Research: Context and Method, by J. F. Gubrium & J. A. Holstein (Eds.). - Thousand Oaks, CA: Sage, 2002. - 981 p. – p.5-486.
6. Marvasti, A.B. Qualitative Research in Sociology. - Sage Publications, 2004.- 223p.
7. Rubin, H. J., & Rubin, I. Qualitative interviewing: the art of hearing data (2nd ed.). Thousand Oaks: Sage, 2005.- 312p.

Додаткова:

1. Альмодовар Ж.-П. Рассказ о жизни и индивидуальная траектория: сопоставление масштабных анализа // Вопросы социологии, 1992. Том 1. - № 2. - С. 98-104.
2. Белановский С. А. Глубокое интервью. М.: Николо-Медиа, - 2001. – 320 с.
3. Белановский С. А. Метод фокус групп: М.: Николо-Медиа, 2001. - 272 с.
4. Блоссфельд Ж., Хьюнинг И. Исследование жизненных путей в социальных науках: темы, концепции, методы и проблемы // Журнал социологии и социальной антропологии, 2006. – Т.IX - № 1 (34). – С. 15-44.
5. Богомолова Н.Н., Фоломеева Т.В. Фокус-группы как метод социально-психологического исследования, М., 1997.
6. Гирц, К. Интерпретация культур / Пер. С англ. - М.: «Российская политическая энциклопедия», 2004. - 560 с.
7. Голофаст В. Б. Многообразие биографических повествований // Социологический журнал, 1995. - № 1.
8. Гурджи И.А. Проективные методики в качественных исследованиях.//Практический Маркетинг, 2000, 1 (35).
9. Дмитриева Е.В. Фокус-группы в маркетинге и социологии - М.: Центр. 1998. - 144 с.
10. Докторов Б. З. Биографические интервью с коллегами-социологами. 4-е дополненное издание [электронный ресурс] / Ред.-конс. А. Н. Алексеев. Ред. электр. издания Е. И. Григорьева. М.: ЦСПиМ, 2014. - 1687 с.
11. Знанецкий Ф. Мемуары как объект исследования // Социологические исследования. – 1989. – 1. – С. 106 – 110.
12. Журавлев В. Нарративное интервью в биографических исследованиях // Социология 193-1994. № 3-4.
13. Киселева И. П. Информативно-целевой анализ текста свободного интервью // Социологический журнал, 1994. № 3.
14. Крюгер Р., Кейси М.Э. Фокус-группы. Практическое руководство.: Пер. с англ. – 256 с. - М.: Издательский дом «Вильямс», 2003.
15. Мягков А. Ю., Журавлева И. В. Эффект интервьюера: опыт количественной оценки в персональном интервью // Социология: методология, методы, математическое моделирование, 2005. № 21. С. 78-107.
16. Олійник О.В. Оцінка історичної спадщини радянського минулого України: ставлення двох поколінь. // Youth in Central and Eastern Europe. Sociological Studies 2 (8) / 2017. – С. 73-86.
17. Романов П. В., Ярская Е. Р. "Делать знакомое неизвестным...": этнографический метод в социологии // Социологический журнал. 1998. N 1/2. С. 161.
18. Романов П. В. Процедуры, стратегии, подходы "социальной этнографии". Социологический журнал. 1996. N 3/4. С. 141.
19. Танген Дж. Онлайн-курс «Наука повсякденного мислення» - https://courses.prometheus.org.ua/courses/UQx/THINK101/2016_T2/courseware/5fde2dc2053b473f97a910ddf526904c207ae6e5f034b25aab749caefdc1b12/
20. Уйти, чтобы остаться: Социолог в поле: Сб. ст. / Под ред. Виктора Воронкова и Елены Чикадзе. — СПб.: Алетейя, 2009. — 148 с.
21. Делл Хаймс Этнография речи // Новое в лингвистике: Социолнгвистика. Вып. 7. М.: Прогресс, 1975: 42–95.

22. Штейнберг И., Шанин Т., Ковалев Е., Левинсон А. Качественные методы. Полевые социологические исследования / И. Штейнберг, Т. Шанин, Е. Ковалев, А. Левинсон ; под ред. И. Штейнберга. СПб. : Алетейя, 2009. – 352 с.
23. Чуйкина С. Биографическое интервью и социология памяти // *Ab imperio*, 1/2004. - с.291-308.
24. Шанин Т. Методология двойной рефлексивности в исследованиях современной российской деревни // *Социологический журнал*, 1998. Том. 0. № 3–4. С. С. 101-116.
25. Штейнберг И.Е. Логические схемы обоснования выборки для качественных интервью: «восьмиоконная» модель// *Социология: методология, методы, математическое моделирование*, № 38, 2014; С. 38–71.

10. Додаткові ресурси:

1. Проект «Майдан: усна історія» на сайті <http://www.memo.gov.ua/page/maidan-usna-istoriya>
2. Проект «Усна історія незалежної України» на сайті <http://oralhistory.org.ua/>